

A MUNKA

Csak Sztranyavszky Sándor dr. lehet
Salgótarján képviselője!

Az a mélységes szeretet és ragaszkodás, amely Salgótarján népét Sztranyavszky Sándor dr. államtitkárhoz köti, mint megirtuk, impozáns és tiszteletreméltó módon robbant ki Urnapján. Minden előkészítés és minden megbeszélés nélkül hirtelen tömegek képződtek és tömörültek a városháza udvarán, hogy Sztranyavszky Sándor államtitkárt a mandátum elvállalására felkérjék.

A válasz csak egy lehetett s az is volt: Elvállalom.

Azóta napok teltek el, megkezdődött országszerte s városunkban és környékén a választási harc, amely egyelőre csak a falragaszok megjelenésében és az ajánlási ívek aláírásában nyilvánult meg. Azonban az első három nap megmutatta, hogy sem Salgótarjánban sem a környékén nem volt és szó sincs harcról mert a választók 92%-a irta alá Sztranyavszky Sándor dr. aláírási íveit s így vélt ellenfelei még az induláshoz szükséges aláírásokat sem bírják megszerezni, mert hiszen a fennmaradó 8%-ot az elhaltak és elköltözöttek alkotják s így kimondhatjuk, hogy a salgótarjáni választókerület egyhanguan képviselőjévé jelölte az államtitkárt.

Ezek a nyers tények, amelyeknek felsorakoztatásával szinte le is tehetnénk a tollat. De nem tesszük le, mert nem tehetjük le, mert ennek a ténynek a leszögezésénél feltöltnak lelkünkben és Salgótarján lelkéből azok az érzések amelyek hiába akarnánk a hallgatás leplével takargatni.

Mi akik végig kísértük az államtitkárt multheti diadalutján, láttuk a varázst, amelyet ez a hatalmas egyéniség választóira tett. Láttuk azt a falakat leomlani, amelyeket mindenütt másutt erősekké és nagyokká emel az emberek közé a felekezetek, foglalkozási ágak, vagyoni elosztódások önzése. Láttuk, hogy egy ember szívében hogy futnak össze a legkülönbözőbb hallgatóinak érzéshullámai, elborítva és elsöpörve mindent ami a kiengesztelődés, ami az összefogás útjában állni merészelt.

Nem láttunk mi a legtöbb helyen diadalkapukat, nem hallottunk zenekari indulókat, de igenis láttuk mindenütt a gondbarázdálta erős magyar arcokat, a sujtásos magyarruhás gazdákat és a kenyérváró, sápadt bányászcsapatokat, amint komoly szóval köszöntötték a reménységeik megtestesítőjét és tanácskoztak vele a város és falu gondjairól, szegénységük válságos óráiról, a közterhek enyhítéséről. A megtestesült hit és reménység volt minden fogadtatás és a teljesülés komoly várása volt minden bucsuztatás.

Mi tette ezt? Mi formálta át ezt a város és kerületet a megértés, a türelem, a csapásokat nyílt mellel fogadó emberek szeretetkerületévé, ahonnan a Györkieknek, Kabókoknak, Gál Benőknak, Krupároknak és Isten tudja még hány gyűlöletszava jelöltjének, vert csapatként kellett visszahuzódnia?

Erre a kérdésre csak egy felelet van. Ezt egy embernek a példátlan lelkesedése, munkabírása, jóakarása, Salgótarján szeretete és a kerület iránt érzett hálája teremtetta meg!

Sztranyavszky Sándor nem ígért, de tett, nem hirdette a rombolást, de a romokból is épített, senkivel sem kötött paktumot, de mindenkit kényszerített egyéniségének súlyával, példaadásával, hogy vele masirozzék a salgótarjáni közelet göröngyös országútján.

Ez az út pedig az alkotások útja volt, alkotásoké, amelyek mindenkiért emeltettek s amelyeknek áldásaiban egyformán részesült mindenki, aki letörölte szeméről a gyűlölet vörös ködét és úgy látta az államtitkár működését, tetteit, ahogy azok fényesen, világosan Salgótarján elé álltak.

Szerencsénk volt e kerület mandátumát egy pártember, egy szociáldemokrata korifeus kezében látni az előző cikluson. Kérdezzük mily alkotások fűződnek e korszaknak Salgótarjánban a szociáldemokrata uralomhoz? Minden elfogulatlan szemlélőtől számon kérjük ki látta „képviselőnk” 1922 és 1926 között a szociáldemokrata szakszervezeti üléseken vagy kisorsított temetéseken kívül a közelet és gazdasági mozgalmak nehézség területén? Mikor melyik foglalkozási ág vagy társadalmi réteg anyagi vagy erkölcsi előbbrejutásáért harcolt az a „képviselő” aki még a munkástársadalomból is csak egy kisebbség, egy párt, a saját pártjához tartozók érdekeit próbálta a saját módja szerint a legtöbb esetben szerencsétlenül képviselni?

A város és kerület e szerencsétlen korszakában csak az hozott néha enyhülést, ha akkori főispánunk Sztranyavszky Sándor lépett közbe nem tekintve e sokat tépázott, pártküzdelmektől szétszilált város 1922. évi szerencsétlen döntését.

Mindig és mindenütt az ő keze, az ő lelke. Hol mint főispán, hol mint képviselő, akihez nyugodt bizalommal fordult minden pártállású polgára e kerületnek, — de mindig és mindenütt ő, elődje pedig soha és sehol nem mutatkozott, ahol a községek, a város, vagy más pártállású egyéniségek e kerületnek kértek biztatást, támogatást.

Tekintsünk körül e város és

környéke közmunkái, építkezései között, ott látjuk felírva Sztranyavszky Sándor nevét mindegyik ormán, mert az ő segítségével, az ő közbenjárásával épültek azok, emelődtek fel. A város és községek testületeinek jegyzőkönyvei megörökítették az érdemek egy csekély részét és alig van e kerületben család, akinek sorsában valami jó szerepet ne játszott volna a Sztranyavszky név s akinek szívében a hála aranybetűivel ne volna felírva egy-egy dátum, megsegítésük dátuma. Meri-e valaki a durva hazugság nélkül állítani, hogy hozzáfordult és a hozzáfordulás valami eredményt ne hozott volna?

És most kérdezzük, el lehet-e sikkasztani azt az országmentő munkát, amelyet Sztranyavszky Sándor, mint belügyi államtitkár az ország házában, hivatalában, a nemzet fővárosában és széles ez országban végzett? Volt idő, amikorra az egész ország nyugalma ennek az egy embernek erején, mérsékletén, elszántságán és tapintatán fordult meg. Nem volt-e ez a dicsőség a miénk is, nem aranyozta-e be a salgótarjáni nevet képviselő ének a magasban is soha meg nem ingó ércjellemé, puritán lelkülete?

Az azelőtt csak forrongó magyar munkásság, amelyet igen sokan idegen testnek tartottak a nemzet egyetemében, nem az ő hívó szavára kezdte-e meg országszerte otthagyni a vörös örület zászlaját? Tagadható-e, hogy a bányamunkásság először az ő nevével indult új csapásokra, ahol a nemzet többi rétegeivel összeolvadva munkálkodik szeretetben és válvatva? Nem ő törte-e fel a munkásság töretlen lélekugrát a nemzeti gondolat ekeivel, hogy abban a mihozzánk tartozás magvai oly terebélyes fákká növekedhettek?

Meddig sorolhatnánk fel az érdemek, a nagy cselekvések sokaságát s nem fogynánk ki abból — ha arra helyünk volna! Ezeket is csak azért mondtuk el, hogy hiába akarnák egyesek a gyűlölet, az osztályharc fekete felhőjével elhomályosítani Sztranyavszky Sándor érdemeit, soha sem fog az sikerülni, mert nyilvántartja azt az Uristenen kívül a mi és minden salgótarjáni lelkiismerete, hűséges hálája és szeretete!

És most küzdelemre indul evvel az emberrel szemben a szociáldemokrata vezérek makacssága és vaksága. Ide küldenek egy ismeretlen titkárt megbontani a kerület nagyszerű harmóniáját, együttérzését. Harcba kergetnek enberek, akik nem akarnak harcolni, akik tisztában vannak boldogulásuk útjaival s akik régen végeztek

a gyűlölet politikájával!

Szociáldemokrata elvtársvezérek van-e önökben lelkiismeret midőn tudják, hogy ez csak komédia, ámitás, hogy egy Kruppár nem állhat szemben egy Sztranyavszkyval, hogy akkor lelketlen kalandba küldjék e néhány pártterror alatt álló hívüket? Nem látták a Sztranyavszky ajánlási ívek mindent elsöprő aláírási tömegét, amelyek között nem utolsó sorban soraköznak az önöktől elfordult, az önökből kiábrándult munkástömegek?

Nem látták-e, hogyan hordozzák szociáldemokrata pártállásuknak tudott munkások a Sztranyavszky íveket s iratják alá lelkes magyarázatok után minden munkástársukkal azt? Nem látták-e az értekezleteken, gyűléseken kigyulni ezt a sokszor megkínzott munkásarcokat, ha Sztranyavszky Sándor szólt hozzájuk, a megértés, a megbecsülés, a testvérnektudás hangján? A sok könnytörlésnek, a sok kenyérszerzésnek, a sok megértő bánásmódnak nyomán támadtak a szociáldemokraták között ezek a lelkes szószólói a Sztranyavszky íveknek, soha el nem muló bizonyosságát szolgáltatva annak, hogy a magyar munkás előtt nem ismeretlen a hála és szeretet hatalmas érzése.

Vállalhatják-e az akarnok vezérek a felelősséget ennek a nagyszerű összhangnak a megbontásáért azzal a hazug felhívással, hogy taszítsátok le Sztranyavszky Sándort, a bizalmatok székeiből, akit ismertek és hálával vagytok eltelve iránta, mert Kruppár Rezső, akit nem ismertek, sokkal többet fog értetek tenni? Meri-e ezt valaki Salgótarján forumán hangoztatni, vagy elviseli, hogy a szeretet türelme is elfogy és megkövezi azt, aki itt hazug szóval, hazug igazságot próbál hirdetni??

Értsék meg, nincs szükség itt gyűlölet szavakra, kufárookra, Salgótarján megy a maga útján, egyenesen, szilárdan, meg nem tántorodva, ahová Sztranyavszky Sándor dr. vezette és vezeti!

Felre az utból gyűlöletmagvetők, itt hála, szeretet, egymást segíteni akarás uralkodik, mi magas, erős tölgyre hurkoltuk sorsunkat, nem bizhatjuk azt törpe széljárta bozótra! A tölgyet téphetik a viharok, de szilárdan áll, gyökerei Salgótarján lelkébe nyulnak, de kiszárad a bozót, mert idegen talaj nevelte, idegen kéz ültette s az első szellőre kifordul gyökeretlen töve.

Salgótarján érdeke, Salgótarján boldogsága, Sztranyavszky Sándor erős kezét, ember szívét keresi s megfogja találni, mert el sem eresztette, mert most is magához ölelve tartja! Sz. I.

Ha hazád, városod, falud, családod jövőjét biztosítva akarsz látni, siess, ird alá Sztranyavszky Sándor dr. ajánlasi ívét!

Válasszuk meg egyhangulag Sztranyavszky Sándort!

E cikk megírásánál nem az a szempont vezetett engem, hogy Sztranyavszky Sándor alakját glóriába lonjam, vagy nevét csak a legcsekélyebb mértékben is megőrizze, amire neki egyáltalán semmi szüksége sincs. Nem célom az egyéni hírség, nem kenyerem a hízelkedés, nem törtételek minden áron és minden eszközzel előre, a saját személyemet igyekeztem és igyekszem állandóan háttérbe szorítani. Amit írok tehát, azt mindig az igaz érzések váltják ki belőlem.

Hogy most olyan hosszú hallgatás után tollat ragadok, csupán azért teszem, mert fáj látnom, hogy Sztranyavszky Sándornak ellenjelöltje akadt és így kénytelen vele választási küzdelembe becsúszni.

Ellenjelöltje akadt annak az államférfiúnak, aki hosszú közéleti pályáján örökké a produktív munka embere volt, akiben szigorú vezéri külseje mögött sebeket gyógyító, könnyeket felszárító aranyos szív dobog, aki Salgótarjánból, e nem régiben is még nagyon elmaradt nagyközségből, hűséges és agilis munkatársával, Förster Kálmán polgármesterrel egyetemben, néhány év leforgása alatt igen tetszetős, virágzó várost teremtett ezzel a vidéken egy szebb, lélekteljebb, boldogabb jövőnek vetette meg az alapját.

Harmincegy év óta lakom Salgótarjánban. Ezen hosszú időn belül Sztranyavszky Sándor kivételével, emlékeztem szerint, öt országgyűlési képviselője volt a salgótarjáni választókerületnek. Merem állítani, hogy ez az öt volt országgyűlési képviselő együttvéve sem tett annyit városunkért, mint Sztranyavszky Sándor egy maga. Tette pedig ezt teljesen önzetlenül, tisztán azért, mert átvolt hatva attól a magasztos gondolatától, hogy a trianoni békeparancs folytán összezsugorodott területen Salgótarján az ipari és kereskedelmi gócpont, amely a vidéki lakosságra a legnagyobb vonzerőt gyakorolja, Salgótarján tehát minden eszközzel támogatni és erősíteni kell, hogy ezzel egy város, mint a környező falvak lakosságának nagybányagi jóléte, nagyobb boldogulása váljon lehetővé. Eklátáns példa erre azon kijelentése, amelyet még főispán korában tett, hogy az egyik szeme állandóan Salgótarjánra függ.

Valamely férfiú szellemi értékét és lelki nagyságát saját tettei mutatják meg.

Az ő tettei pedig minden ígéretnél fényesebben beszélnek. Felelősségnélküli egyének a választási küzdelem hullámaiba könnyen dobhatnak tetszetős jelszavakat, beszélhetnek a nyomasztó gazdasági helyzetről, a nagy munkanélküliségről is, anélkül, hogy ennek sikeres leküzdésére komoly programjuk, határozott célkitűzéseik lennének. E kérdések megoldása nem is tőlük függ, világjelenség ez, az államok merev elzárkózottságának szomorú következménye, ama békediktátumoké, amelyek Európát, sőt az egész földet a győzők és a legyőzöttek kategóriájára osztotta és amelyeknek káros és veszedelmes következményeit most már

maguk az u. n. győztes hatalmak is kezdik érezni. Az ilyen romboló jelszavaknak, amelyeknek célja a nemzeti egység megbontása, ne ülön fel kerületünk józan munkássága. A kormány tudatában van országunk nehéz gazdasági helyzetének és meg is fogja találni a módját annak, hogy ezen segítsen. De ehhez nem szavak, nem könnyelmű ígérek, hanem komoly, produktív tettek szükségesek. A kormány irányítása mellett az egész nemzet minden lelki, szellemi és testi képességének és akaraterejének legmagasabb kifejtése, egységbe való tömörítése küzdhet le csupán a válságot a valósíthatja meg minden magyar legszebb álmát, az integer nagy Magyarországot.

Salgótarján kerülete önmagát tiszteli meg, ha országgyűlési képviselőjévé ezuttal is egyhangulag választja meg Sztranyavszky Sándort.

Nógrádi Pap Dezső dr.

Románia alkotmányos (?) élete.

Akarmily mértékben Balkán állam Románia, akarmily mértékben élvezzi a balkánizálás szabadságát, akarmily nagy védelmet is nyújtanak számára projektora, azért mégsem vonhatja ki magát kultúrnépnek kritikája alól s az emberi szolidaritás csufjára és szégyenére mégsem cselekedheti azt, amit balkáni izlése diktál. Választások zajlottak le Romániában s az események azt igazolják, hogy nevezik Maniunak vagy Jorgának a kormányelnököt, a választási eszközök miben sem különböznek egymástól, mert a váltakozó kormányok kezét nem az igazság keresése, hanem a brutalitás és a balkáni erkölcsök irányítják. A váltakozó kormányok választások esetén vad gyűlölettel esnek egymásnak és irtják egymást a világ mulattatására tűzzel vassal buktatják azokat, akik a korábbi kormány táborához tartoztak. Az ádáz gyűlölet mértéke azonban mégis csak akkor csap át a határokon igaz valójában, amikor a gyűlölt magyarságról van szó, akiket csak azért engednek közel az alkotmányos élet megnyilvánulásaihoz, hogy azután brutalisan elűssék jogaitól. Minden romániai választásról kielehetett állítani a példátlan erkölcsstelenségről tanuskodó bizonyítványt, de a most lezárult választás minden előző kritikát megsemmisített, mert eszközbe és mértékbebe tullicitalta elődeit.

Bizalmatlan természetű embertől nem veheti senki rossznéven, ha a kritika hangzatosánál megnézi azt, hogy a kritikát ki gyakorolja. Ha magyar szó, magyar agyvelő, magyar sajtóorgnum teregeti ki azokat a visszaéléseket, amelyeket ellenséges táborban elkövetnek, úgy bárki kételkedéssel fogadhatja a kritikát. De ha valaki saját fajtája fölött gyakorol kritikát, ha valaki azt az aklat szellőzteti, amelynek lakója, akkor már nem lehet kétséges támasztani afelől, hogy az elhangzó kritika valóban megfelel a szinigazságnak. Maniu Gyula még az imént Románia miniszterelnöke volt. Senkisémmé vádolhatja azzal, hogy nem sovén román hogy ártani akarna hazájának. Maniu kritikája Európa közvéleményének van szánva, annak minden szava, minden sora érdemes arra, hogy feljegyezzük. Maniu így aposztrofálja a Jorga kormányt s így tör lándzsát a romániai választások felett: „A Jorga-Argetojanu kormány az alkotmány nyílt sárbatiprásával példanélkül álló terrort szabadtott rá az országra. 1) A csendőrségi törvénynek egyszerű rendeleti uton történt felfüggesztésével ebből a szervből, párteszközt csinált. 2) Királyi rendelettel hasonlóképpen felfüggesztette a közigazgatási törvényt. 3) Feloszlatta a megyei és községi tanácsokat és eltávolította hivatalukból az eddigi polgármestereket. 4) Áthelyezte és központi szolgálatra rendelte be a választási

szempontból megbízhatatlan bírakat 5) Ugyanígyen célzattal kicserélte a közigazgatási tisztviselőket. 6) Elárastotta az országot bérencekkel, bebörtönözte a jelelőket és bizalmi férfiakat. Pénzzel vásárolta meg a gyengébb lelkeket a szavazók nagyrészét pedig megakadályozta abban, hogy az urnákhoz jussanak. 7) Ahol csak lehetett, ellopta a becsületes szavazatokat. A jelenlegi diktatura, lopás, csalás és terror révén törvénytelen uton összeállított parlamentek a haláltusája, az elmúlás már a megnyitás napján megkezdődik majd. A Jorga-Argetojanu kormány mai formájában már is bukottnak tekintethető. Vagy nyílt diktatura, vagy új választás következik be hamarosan.

Ez az ítélet mindennél nyíltabban állítja elének azokat a közállapotokat, amelyben milliók és milliók kénytelenek élni egy balkáni erkölcsökben fetregő államban. Románia, Európa keleti részén, így éli alkotmányos életét. Ez az élet alkalmas arra, hogy a leigázott népeket forradalmasítsa. Ez az élet alkalmas arra, hogy a bolsevizmusnak keleti kapujául szolgáljon s alkalmas arra is, hogy balkáni fertőbe fulassza a jogára alá kényszerített kultúrnépeket, amelyeknek szenvedésével végre is törődni kell Európa országainak.

Hírek és különféle

Dr. Sztranyavszky Sándor államtitkár kitételese. A kormányzó a belügyminiszter előterjesztésére megengedte, hogy nemzeti szempontból értékes szolgálatait újlag elismerését tudtadják Dr. Sztranyavszky Sándor államtitkárnak.

Szomszéd kerületek jelöltjei. A szécsényi kerületben Krudy Ferenc eddigi egységspárti képviselő, Sziráknál Kohut Adorján eddigi képviselő lép fel a győzelem biztos reményében. Nógrád különben is kitesz magáért mint a multban is, mert három miniszter és két államtitkár szerepel az egyhanguan megválasztandók között a vármegyében.

Elemi iskolai vizsgák. Az állami elemi iskolák gondnoksága f. hó. 10-iki ülésében elhatározta, hogy mindhárom kerületben, a záró vizsgákat f. hó. 17-én tartja meg. A bányatársulati, elemi iskolák 16 — 17 és 18-án tartják évzáró vizsgájukat.

Evangelikus hittanvizsga folyt le a f. hó. 7-ikén az evangélikus templomban Sztolár Endre ev. lelkész elnöke alatt. A vizsga után az evangélikus nőegylet tagjai a kis növedékeket józú fagyaltal vendégelték meg.

„A MUNKA” TÁRCÁJA

Találkozás Dani bá-val.

Irta: Igmandy Géza.

Fél fejfel volt magasabb mindegyikünk. Szikár alakját még megnyújtotta hegybeszaladó barnásfekete bárányszőrű sivege, amely alól majdnem a válláig göndörödött selymes ezüstös haja. Arcának vonásait még keményítette pirosas bőre, kissé hajlott orra és az a két vastag varjuszárnyu bajusz, amely csak a szája szögletéig akart felberzenkedni, de onnan el-elnyedten kókadott le csontos álláig. Aki egyszer belenézett dus szemöldökétől árnyékolt aprószerű szemébe, sohasem felejtette el.

En a csiki hegyek között kerültem vele össze. Harmadtól araszos melle úgy lihegett, mint a kovács fújtatója. A szegycsontja fölött véres zuzott seb kéklétpiroslott.

— Ebecsont beheged, instállok. Ne vesződjék velem az orvos ur. Nem érdekes. No, mondom, hasztalan. . .

Gyengéden eltolta a kezemet, óvatoman körülnézett és felült a fagyos havon. Bekötöttem. Begomboltam a zekéjét.

A zászlóalj már régen eltűnt a kis tisztásról a futó ellenség után.

— Álljon fel, ha tud és menjen be a házba — szóltam rá csendesen, mire legnagyobb meglepetésemre könnyedén felugrott és villámzó szemmel kiegészedett. Inas öklét fenyegetve rázta kelet felé. Dörmögött is valamit, de nem értettem. Azután nagy fejcsóválással nézgette lábánál fekvő élettelen kutyáját.

— Mi történt itt tulajdonképpen? — kérdeztem.

— Sorát ejtem annak is, instállok, de előbb menjünk be melegedni.

Takaros kis ház szerénykedett előttünk a letaposott hóban. Az első szobában leülte, szalonnát, kenyéret és szilvóriumot rakott elem, azután maga is letelepedett, de fél szeme állandóan a csöppnyi ablakra tapadt.

— Tessék hozzányulni. Jó fagyos szalonna. . . Dani Dani vagyok, instállok, a méltóságos Iglódi gróf kerülője. Isten éltesse!

Kocintottunk.

Bemutatkoztam én is.

Hát úgy esett az, instállok, hogy augusztus végén, amikor ezek a — nem is tudom, minek nevezzem őket — betörték ránk éjszaka idején, itt ebben az ágyban kinlódott szegény beteg feleségem. Az aklos csárdától idehallatszott az ágyuzás. De ezekből egy fiát se láttam. Minek szaporázom a szót? — akkor éjjel fogtam le a szemét.

Két kövér csepp gördült végig az arcán és beleveszett a bajuszába. Elhallgatott. A falon nyiszorogva ketyegett az elsárgult cimerez óra. Rozsdás, ösztörvő ingája szaporán szeldeste a levegőt. Vékony láncan mereven lógott a körtéyle.

— Hát elmúlt két hónapja is. . . Ebből a husos hasaszalonnából tessék. Itt a kenyér is. . . Bizony, magam dagasztottam, magam sütöttem, mert egyedül maradtam ugyancsak. . .

— Senkije sincs Dani bá? — törttem meg a csendet.

Magam se tudom, van-e, nincs-e?

Mert hát volna egy legényfiam, aki két esztendeje eszi a király kenyerét. A 24-es honvédek. . . Ha még ott van és nem találkoztok össze az édesanyjával. . .

Töltött. Kocintottunk.

— Éltesse!

— Éltesse Dani bá.

Ittunk a tűzhely vidáman duruzsolt. Tegnap este erre nyugatra nagy táno lehetett. Idehallatszott a nesze. Én is lesbe álltam. Hajnalban bujt ki az első itt az ösvény torkában. Lelőttem. Utána még het akart erre szökni. Már meg is keményedtek. A hátukon levő holmit meg behoztam ide, majd beviszem a faluba a bírónak. Tizenegy óra lehetett, amikor nagyobb csapat törtetett elem. Lekaptam az elsőt, mire a többi elszellett a puská dörrenésére. Ezek közül lehet az az is, akik az előbb törték rám. Az egyik épen a szénaboglyamat akarta meggyújtani. Csak akarta. . . A másikak észrevettek és nekem rontottak. Négygyel megint kevesebben lettek, mire hozzám értek. Kettőt még leütöttem a puskám boldogabb végével, amikor valamelyik mellbe vágott. Szegény Csahosomat is agyonütötték. Már döltem le, amikor a ház mögött hallottam a micink zaját.

Még egy szemhunyasnyit ha késnek, most nem kocintgathatnánk itt.

Hüncutkason vágott a szeme az üvegre.

— Hát így volt, jó volt!

Felálltam.

— Örülök, hogy megmenthettük. Köszönöm az ebédet. Mennem kell a csapat után. Nem fáj a sebe?

— Fáj?! — miért fájna? — kacagott vidáman. — Hiszen jól bekötötték az orvos ur. Hanem hát nem marasztalom, ha dolga van. Szépen megköszönöm, hogy megsegített.

Kileptünk a szabadba.

— Tessék megnézni, itt fekszik mind. Nem hazudtam. . .

Sorra jártam a halottakat. Kettőnek zuzott seb volt az arcán, a többinek meg egy-egy lyuk a fején.

— Ilyet még nem láttam! — szaladt ki a számon a csodálkozás és elismerés. Csupa fejlődés!

— Puskával lőttem fel, instállok — szerénykedett a vén székely a manike-remet meg tizenhárom éve hordozgatott a vállamon. . . Hát azért. . . Hanem meg csak azt akarom mondani, hogy most most összeszedem a holmimat, be fogom a tehénkéimet, meg a lovat és beviszem mindent a faluba a hugomhoz. Egy órára végezték, éjféltől le is rakodhatom és holnap este jelentkezem az orvos urnál.

— Nálam?! —

— Igenis, instállok. Csak ötvennégy éves vagyok. Elbirom én még a borjút, vagy nem is tudom, hogyan tisztelik most azt a motyós alkalmatosságot, — mert itt a hegyen nem kell már a kerület. Ugyis katonák vigyáznak rá. Megkövettem a tekintetes orvos urat, szólni egy jó szót az ezredes urnak. . . Megszolgálom. Kezet fogtunk.

— Rendben van Dani bá — tehát holnap este várom.

— Köszönöm ott leszek. Istennek ajánlom.

Választási hírek.

Mint lapunk más helyén jelentettük, kerületünkben dr. Sztranyavszky Sándor belügyi államtitkár vállalta egységes programmal újból a képviselőjelöltséget. Mindenki biztosra vette, hogy itt ellenjelölt-ről szó nem lehet, amiképpen legnagyobb meglepetésre, a szociáldemokrata párt központi korifeusai itt is fölléptek egy jelöltet, Kruppár Rezsőt. Kruppár Rezső a választási falragaszok szerint az országos ipartanács tagja, a Vas és fémipunkások lapjának szerkesztője. Ennél többet sem ők nem mondanak róla, sem itt nem tud róla senki többet. Hiszen ha valami neves vezérét küldötte volna harcba itt a párt, még méltányoltuk volna, de az előre híresztelt Györki és Kabok után Gál Benő titkár nevét, most pedig ily teljesen ismeretlen s a kerületben is idegen kis embert állítani ide legalább is ügytelenségnek látszik. Ámbár egyesek szerint ez is csak kész taktika, mert miután eleve biztosak voltak a csufos kudarcba, inkább egy szürke nevet dobta ide áldozatul. Ez a jelölt próbál néhány napig valamit csinálni, talán még íveket aláírni és gyűlést összehozni is, de pár nap elmúltával majd a párt közlése a Népszavában egy dörgedelmes nyilatkozatot, amely szerint a salgótarjáni kerületben oly nagy a közigazgatási terror, a munkások annyira kényszerhelyzet alatt állanak, hogy ezzel szemben az igazság

nem érvényesülhet és így a szociáldemokrata párt visszalépt! Ez a recept régi és mindig jó feljuttatni, csak az a baj, hogy mindenki ismeri és már senkit sem lehet vele tévútra vezetni.

Egyébként a Sztranyavszky párt irodája az ipartestületben székel, a szociáldemokratáké pedig a munkások otthonában. Az államtitkár a jövő hét folyamán jön újra a kerületbe, Kruppár Rezső pedig jelenleg itt tartózkodik.

A város és kerület külső képén nemigen látni nagyobb hatását még a választásnak s a mindent elborító Sztranyavszky plakátok tömege között csak itt-ott szerénykedik egy-egy Kruppárt éltető papír.

Ma péntek reggelig számszerűsége feltett kérdéseinkre a Sztranyavszky iroda azt a választ adta, hogy a város és kerület aláírásait összeadva, a választó polgárság 96 2/3-át irta alá a Sztranyavszky íveket, amelyek mellett a legkülönbözőbb pártállású és oglalkozású egyének agítálnak.

Ezek szerint Kruppár vállalkozása teljesen kilátástalan és Sztranyavszky Sándor dr. már az ajánlások során egyhangú képviselőként fog bejönni.

Az ajánlások beküldésének határideje 20-a, a választások, ha ugyan lesznek Salgótarjánban 28-án lesznek.

Sz. I.

Figyelmeztetés. Figyelmezteti az anyakönyvi hivatal azon szülőket, kiknek gyermekei a f. évben kerülnek az elemi, vagy középiskola első osztályába, hogy a gyermekek születési anyakönyvi kivonatai megszerzése végett minél előbb jelentkezzenek az anyakönyvi hivatalban, mert az utolsó napokban torlódás lesz, könnyen előfordulhat, hogy nem fogják tudni aznap megkapni az anyakönyvi kivonatot s a beíratással elkéshetnek.

A Szent Erzsébet róm. kath. Nőegylet népnepélése vasárnap délután a városi Sport vendéglőben. Nagyszerűen sikerült népnepélést rendezett a Szent Erzsébet nőegylet karácsonyi akciója javára az elmúlt vasárnap délután. A délelőtti borongós időjárást ragyogó napsütés váltotta fel, amikor korra a dolgozók és szorgalmas háziasszonyok sátraikkal elkészültek s az izletesebbnél, izletesebb és incsisklandó szervizet is elvégezték. — Mert volt ezekben a sátrakban tortától kezdve frissítő-kön át mosolygó földieperig minden. Kedvesen kínáltak, olcsó volt, csoda-e, ha hamarosan elfogyott? De nemcsak enni, inni való volt itt, hanem Ursutz bácsi által szolgáltatott klasszikus zene, halászás, tombola, serpentin stb. stb. A közönség meg csak tódult a látványosságra, megtelt az asztalok környéke s hamarosan álló hely is alakadt. A program meggett lepényevés, virslievés, asákbafutás hatalmas kacagást és tapavihart váltott ki. Mert a versenyzők nagy igyekezetben kacagni való helyzetükbe kerültek s Prometheus kinjait szenvedték el addig, míg 1—1 virsli vagy kifli nem enyhítette felcsigázott étvágyukat. Dr. Tamáskovich Jenőné és Chmely Ilonka kis tündérei újból megjelentek és Kovács Gézané verseire Kovács Gyula által írt patlogó ritmusu dalocskára eltáncolták a virágok táncát. Ugyan, nagyon kedvesek voltak. De a hatásos és nagy izgalmak között történt. Hogyisne? Hiszen 20 fillérért 2—3 pengős tárgyakat is horogra akaszthatott Fortuna istenasszony, ahol nem ért semmit a protekció. Na meg a sorsolást milyen várakozás előzte meg! De volt is miért izgulni: borjú, bárány, malac, liba, kacsa, csibe és sok csecsebecse várta új gazdáját. Egy főnyeremény mindegyik! E sorok írójához ugyan mostoha volt a sors, bár a sorsolás elején a szerencse malac bele is kapott a lábába. Kiss Lajosnénak a Szent Erzsébet Nőegylet ügyv. elnökének és fíradhatatlan munkatársainak őszinte szívvel gratulálunk a népnepélési sikeréhez s előre örülünk a szegényekkel, akiknek karácsonyi asztalára kenyérrel jelent ez a sikerült ünnepély.

Beküldött helyreigazító levél nyomán közöljük, hogy az új ipartestületi székházat Buljovszky Lajos kőművesiparos építő vállalkozó és Pap József ballasagyamatli építőmester építette.

Előadás az Ipartestületben. Az egész napi gazdag program befejezéséül este 9 órai kezdettel az új székház pompás nagytermében műsoros előadást rendezett az ipartestület. Telt ház előtt lépett a hatalmas színpad lüggönye elé Timaróczy Sándor ipartestületi elnök s néhány keresetlen meleg szóval üdvözölte a megjelenteket — Majd Dr. Figus Béla iparbiztos mondta el tartalmát mely gondolatokat tartalmazó prólógiát, melyben kifejtette, hogy a magyar iparosság mindég támasza és megingathatlan bástyája volt a magyar eszmének. — Utána a „Végeladás” című falusi komédiát játszották Vitéz Ella, Hivatal András, Sajban Ica és Trajbár Jenő. Valamennyien kiváló nyújtottak s a jó ízű paraszt felfogón a közönség igen jól mulatott. Majd Vilettella énekelt cigány kísérettel magyar nótákat. Kedves behizelgő hangján énekelt nótáit a közönség lelkes tapsa volt a jutalom. Utána a „Sarcsi” című bohózat következett, melyben Wolf Tercsike, Sajban Ica, Patay István, Praznovszky Mihály és Patay Gyula kacagtatták meg a közönséget pompás alakításukkal. Előadás után a fiatalok boldogan próbálta ki az új nagyterem parkettját s az is mint minden egyéb az új székházban, kiválóan bizonyult s igen jó hangulatban folyt a tánc a reggeli órákig.

A salgótarjáni piactéri ovodások június hó 14-én d. után 5 órai kezdettel a „Mansz” szegényei segélyezésére a Róm. Kath. Olvasó Körben évzáró ünnepélyt rendeznek, amelyre szeretettel meghívják a szülőket és minden gyermek barátot az Ovónók. A műsor 40 fillérrel való megváltása kötelező. Műsor: 1.) Hízek egy Istenben. 2.) Énekes svéd torna. 3.) Versek. 4.) Katonajáték. (Irredenta jelenet) 5.) Versek. 6.) Az elátkozott herceg. Mesejáték II. felvonásban. Irta: Omilyákné Iosonci Szabó Gabriella vezető ovónók.

Eladó téglából épült családiház 150 □-öl telekkel elutazás miatt kedvező feltételekkel. Cim a kiadóban.

Hirtelen halál. F. hó 8-án reggel a piactéren pillanatok alatt meghalt Gyurcsik Katalin piaciárus. Az orvosi megállapítás szerint halálát szívizélhűdés okozta. A mérgezési hír nem felel meg a valóságnak.

Jó házból való Ha teljes ellátással felvétetik. Kainer Mór üveg és porcellán üzletbe.

Kiseb házat vennék, lehetőleg régit Meszesalján vagy Pécskő-utcában. Cimem a kiadóban.

Még ma!

4 konyhabutor és 3000 díj a VÁNCZA pályaműsorozat pályadíjait. Minden hónap 1-én és 15-én új pályázat, 11-ik pályázat 1931 jul. 15-én

VÁNCZA Levesek I-ső pályázata

„Ismerősök pályázata”

Határidő: 1931 július 1-én

Beküldendő: 10 ismerős neve, foglalkozása és pontos lakcíme, 5 csomag „VÁNCZA-levesek” kölső csomagolópapírra, megjelölendő a pályázó főszereplő neve és címe, továbbá azon körülmény irandó meg, hogy miért ajánlja ismerősének a pályázó a nagyszerű „VÁNCZA-levesek”-et. Pályázati ismereteket kérjen fűszeresétől, vagy küld a

VÁNCZA-gyár, Budapest 10

Kugliverseny. A Hircgyári Olvasókörben minden este és vasárnap a 20-án tartandó mulatsági versenydobások vannak. 5 drb. főnyeremény és sok kisebb nyeremény kerül kiosztásra. 20-án este 6 órakor fejeződik be a kugliverseny. Ugyanaznap este 8 órakor a „Harang” c. 3 felvonásos színművét adják elő a Hircgyári műkedvelők. Mindenkit szívesen lát az Olvasókör elnöksége.

Gyermektelen tisztviselő

aug. 1-re egy szoba konyhás

lakást keres.

Cim: Elstner Bertalan cukrászdában, Erzsébet-tér.

Jégverés vidékünkön. F. hó 11-én este kilencóra tájban hatalmas zivatar vonult át városunkon, amelynek egyik részét, a nagyállomás környékét még jégveréssel is súlytotta. Közel negyed óráig mogoró és dő nagyságu jégdarabok esleek. Zagyvapálfalva, Kisterenye, Vizslás, Karancsalja községek tájain a jégverés sok kárt tett a veteményes kertekben, burgonya és tengeri földéken. Némely helyen a gabonaféléket is letarolta. A virágos kertekre pedig 12-én reggel siralom volt ránézni.

Zárt lelkigyakorlat Budapesten tanítónők, tanárnők és ovónők részére. Június hó 30-tól (kedd) július hó 4-ig Ft. dr. Müller Lajos Jézustársasági atya vezetésével a fővárosban zárt lelkigyakorlatokat rendez a Katolikus Tanítónők és Tanárnők Országos Egyesülete. Részvételi díj bentlakásért és elutazásért 13 P., mely összegből jelentkezéskor 2 P. küldendő az egyesületi főtitkár címére Budapest, IV., Veres Pálné utca 9. I. emelet 2 szám. Jelentkezési határidő június 20. Részletes tudnivalókat postán közli az érdekeltekkel az egyesületi központ.

A csütörtök esti nagy vihar után a karancseszi jegyző Mészáros Ferenc és felesége Petróczy Gyula bérlő kocsián hazafelé igyekeztek. Kút és puszták és Karancseszi között az egyik ló hirtelen

felemelkedett és holtan zuhant a földre, majd mikor a szerencsétlenség okát kutatták a kocsis utasai, alig 1—2 percre az előbbi ló kimulása után a másik ló is felágaskodott és holtan fordult le. A megremült jelenlevők óvatosan vizsgálatták a körülményeket amikor észrevették, hogy dr. Bartole János rádióantennája a viharban elszakadt s ráesett a bányatársulat áramvezetékére s földre lógva a kocsikerekei lecsorították a drótot úgy, hogy az a lovakra valóssággal rácsavarodott, amelynek árama megölte az értékes szép állatokat. Még tegnap pénteken is a helyszínen feküdt a két állat, majd a tényleírás pontos felvétele után Veres Zoltán járási főszolgabíró elrendelte az eltakarításukat s egyben az országos Rádió bizottságtól a vizsgálatra való kiszállást kérte. Mint értesülünk ma (szombaton) d. e. érkezik a vizsgálatra egy rádiómérnök. — Ilyen eset bizonyára országos figyelmeztetés lesz a rádió-törvény és rendelkezések szempontjából, melynek be nem tartása — mint esetekben is — könnyen több ember halálát is jelentheti.

Dr. Bellák Gyula fogorvos házában kétszobás, előszobás lakás konyhával és mellékhelyiségekkel augusztus 1-re kiadó.

Kaptuk az alábbi levelet:

Tekintetes Szerkesztő Ur!

Az uttelepnek egyik szerény lakója, többek nevében szóva akarom tenni azt, hogy a Liget-vendéglő nyitott terraszán az utóbbi időben igen gyakran oly zajos és rikácsoló mulatozás folyik, sokszor a tulkés 2 órán is túl, hogy az aludni kívánczó felnőtteket, de különösen a gyermekeket kinosan háborgatja. — Egy egy éjjeli mulatozásnak aztán másnap még szomorú nyomait is szemlélhetjük a letépett rózsák, kiszakgatott muskátlis stb. virágokon. A gyermekektől feltettük virágainkat s ime felnőttek vandalizmusa ellen kell védekeznünk! Az államrendőrkapitányság szíves figyelmét óhajtjuk ezen levelünkkel fokozottabban felhívni. A sorok közlését megköszönve, vagyok Szerkesztő Ur hive:

Egy uttelepi háztulajdonos.

NE KISÉRLETEZZÉK!

A jó varrógép gyártása precíziómunka!

Ezért nem tud minden gyár varrógépet előállítani!

Singer varrógépek azonban évtizedes tapasztalatok alapján, kizárólagosan varrógépeket gyártó üzemen készülnek!

EZÉRT ISMÉTELJÜK:

NE KISÉRLETEZZÉK!

SINGER VARRÓGÉPEK

világhírűek!

Singer varrógép részvénytársaság

Salgótarjáni fiókja: Fő-utca 23 sz. (Városházával szemben.)

